

Rok 1908.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć LX. — Wydana i rozesłana dnia 8. lipca 1908.

(Treść: *M* 123—125.) 123. Ustawa, którą z powodu utworzenia Ministerstwa robót publicznych zmienia się postanowienia ustawowe o zakresie działania poszczególnych Ministerstw. — 124. Obwieszczenie, dotyczące utworzenia Ministerstwa robót publicznych dla królestw i krajów reprezentowanych w Radzie państwa. — 125. Rozporządzenie, dotyczące unundurowania urzędników państwowych, należących do wydziału Ministerstwa robót publicznych.

123.

Ustawa z dnia 27. czerwca 1908.,

którą z powodu utworzenia Ministerstwa robót publicznych zmienia się postanowienia ustawowe o zakresie działania poszczególnych Ministerstw.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam, co następuje:

§ 1.

Dla spraw, które stosownie do zakresu działania ustalonego Mojem postanowieniem z dnia 21. marca 1908, przekazane zostają Ministerstwu robót publicznych, a obecnie w myśl obowiązujących postanowień ustawowych należą do zakresu działania innych Ministerstw, ma stać się właściwem Ministerstwo robót publicznych.

§ 2.

Ustawa niniejsza nabiera mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia.

Wykonanie jej poruczam Memu pełnemu Ministerstwu.

Bad Ischl, dnia 27. czerwca 1908.

Franciszek Józef wkr.

Beck wkr.

Korytowski wkr.

Marchet wkr.

Prade wkr.

Ebenhoch wkr.

Prášek wkr.

Klein wkr.

Biennerth wkr.

Derschatta wkr.

Fiedler wkr.

Gessmann wkr.

Abrahamowicz wkr.

Georgi wkr.

124.

Obwieszczenie pełnego Ministerstwa z dnia 6. lipca 1908.,

dotyczące utworzenia Ministerstwa robót publicznych dla królestw i krajów reprezentowanych w Radzie państwa.

Jego c. i k. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 21. marca 1908 zarządzić

Najmiłościwiej utworzenie Ministerstwa robót publicznych o zakresie działania, określonym w załączniku.

W myśl tego Najwyższego postanowienia i na zasadzie ustawy z dnia 27. czerwca 1908, Dz. u. p. Nr. 123., którą z powodu utworzenia Ministerstwa robót publicznych zmienia się postanowienia ustawowe o zakresie działania poszczególnych Ministerstw, rozpoczęło Ministerstwo robót publicznych działalność urzędową z dniem 8. lipca 1908.

Czynności urzędowe Ministerstwa spraw wewnętrznych, Ministerstwa wyznań i oświaty, Ministerstwa skarbu, Ministerstwa handlu, Ministerstwa rolnictwa i Ministerstwa kolei żelaznych w tych wszystkich sprawach, które w myśl ustalonego Najwyższem postanowieniem zakresu działania przekazano Ministerstwu robót publicznych, ustają z tym dniem i przechodzą na Ministerstwo robót

publicznych. Począwszy od tej chwili należy zatem wszystkie odezwy i sprawozdania władz jak również podania korporacji, zakładów i stron, odnoszące się do tych spraw, wystosowywać wyłącznie do Ministerstwa robót publicznych.

We wszystkich agendach, w których Ministerstwu robót publicznych zastrzeżono współdziałanie stosownie do jego zakresu działania, należy zniósć się z tem Ministerstwem.

Beck wlr.

Korytowski wlr.

Marchet wlr.

Prade wlr.

Ebenhoch wlr.

Prašek wlr.

Klein wlr.

Bienert wlr.

Derschatta wlr.

Fiedler wlr.

Gessmann wlr.

Abrahamowicz wlr.

Georgi wlr.

Zakres działania Ministerstwa robót publicznych.

Sprawy budownictwa.

A. Sprawy administracyjne.

Ustawodawstwo i wykonywanie ustaw (budownictwo w ogólności, budownictwo lądowe, budownictwo wodne), współdziałanie przy ustawowym normowaniu budownictwa kolejowego, należącym do wydziału Ministerstwa kolei żelaznych, oraz przy ustawowym normowaniu przemysłów budowlanych. Higiena budowli.

Organizacja, sprawy osobiste i sprawy egzaminów państwowej służby budowniczej w tym samym zakresie jak dotąd w Ministerstwie spraw wewnętrznych.

Sprawy, dotyczące techników prywatnych.

Wykształcenie podwładnego niższego personelu.

Współdziałanie przy normowaniu spraw, dotyczących egzaminów w akademiach technicznych.

Zarząd budynków dykasteryjnych z wyjątkiem zastrzeżonego dla Ministerstwa skarbu rozporządzenia budynkami urzędowymi i lokalnościami, zbędnymi dla celów dykasteryjnych.

Sprawy mieszkań: ustawodawstwo i zarządzenia administracyjne. Współdziałanie w ustawodawstwie podatkowym na tem polu. Środki organizacyjne i popieranie kredytu na te cele.

B. Sprawy techniczne.

Budownictwo lądowe.

Sprawy techniczne i techniczno-administracyjne, dotyczące tych zwłaszcza budowli lądowych, które mają być wykonane przez państwo i z pomocą dodatków państwowych tudzież przez fundusze, zostające w zarządzie państwowym, z wyjątkiem budowli lądowych na państwowych kolejach żelaznych.

Pracownia dla budowli lądowych.

Budownictwo wodne.

Techniczne i techniczno-administracyjne sprawy budownictwa wodnego, z wyjątkiem dróg wodnych i pozostających w związku z budową kolei żelaznych, budowli wodnych, tudzież popierania kultury krajowej na polu budownictwa wodnego, które należy do Ministerstwa rolnictwa na zasadzie ustaw z dnia 30. czerwca 1884., Dz. u. p. Nr. 116. i 117.

Komisja regulacji Dunaju.

Centralne biuro hydrograficzne.

Budowa dróg i mostów.

Ustawodawcze, ogólne, techniczne i administracyjne sprawy drogowe z wyjątkiem policyi drogowej i spraw drogowych, przydzielonych według obowiązujących ustaw i rozporządzeń Ministerstwu kolei żelaznych.

Budowa mostów, z wyjątkiem mostów kolejowych w myśl § 1. rozporządzenia Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 28. sierpnia 1904., Dz. u. p. Nr. 97., tudzież z wyjątkiem mostów zarządu morskiego.

Biuro konstrukcyi mostów.

Górnictwo.

Górnictwo, w tym samym zakresie jak dotychczas w Ministerstwie rolnictwa,

a więc: wykonywanie zwierzchnictwa państwowego i gospodarczo-społeczny nadzór odnośnie do całego górnictwa, mającego za przedmiot minerały zastrzeżone, łącznie z wydobywaniem nafty, z wyłączeniem jednak agend salin, odnoszących się do zarządu monopolu.

Zarząd kopalni państwowych.

Szkolnictwo górnicze.

Ponadto: zarządzenia co do zaopatrzenia w węgiel przy współdziałaniu interesowanych wydziałów.

Współdziałanie przy ochronie źródeł, o ile ochrona ta nie należała już dotychczas do Ministerstwa rolnictwa na podstawie ustawy górniczej.

Popieranie przemysłu.

Sprawy zasadnicze na polu produkcji przemysłowej.

Sprawy ustawodawcze, ogólne techniczne i administracyjne w dziedzinie elektryczności, z wyjątkiem spraw, dotyczących telegrafów i telefonów, tudzież spraw podlegających ocenieniu według trzeciego rozdziału ordynacyi przemysłowej

(O ile w szczególności rozchodzi się o cele kolei żelaznych, należą zarządzenia ustawodawcze w dziedzinie elektryczności do Ministerstwa kolei żelaznych przy współdziałaniu Ministerstwa robót publicznych; do kompetencji Ministerstwa kolei żelaznych wchodzi także odnośne sprawy administracyjne i techniczne.)

Współdziałanie w ustawodawstwie i w wszystkich rozstrzygnięciach z dziedziny prawa wodnego, jeżeli rozchodzi się o wodę jako źródło siły. Popieranie użycia sił wodnych do celów produkcyjnych.

Przywileje, ochrona marek i wzorów, sprawy urzędu patentowego i rzeczników w sprawach patentowych.

Doświadczenia techniczne, zakłady dla badania i próbowania wytworów surowycy, półfabrykatów i fabrykatów (badanie materiału), nie naruszając zakresu działania, przysługującego Ministerstwu kolei żelaznych na tem polu i nie naruszając prawa Ministerstwa wyznań i oświaty do samodzielnego dalszego utrzymywania stacyi doświadczalnych i laboratoryjów, istniejących przy podległych temu Ministerstwu zakładach naukowych lub do otwierania nowych zakładów tego rodzaju w porozumieniu z Ministerstwem robót publicznych.

Mierzenie precyzyjne i sprawy cechownicze.

Przepisy i rozstrzygnięcia co do kotłów parowych (wraz z badaniem kotłów parowych), przyrządów parowych i motorów popędowych, nie naruszając właściwości Ministerstwa kolei żelaznych w odnośnych sprawach, dotyczących kolei, tudzież właściwości Ministerstwa handlu przy rozstrzyganiu o urządzeniach w przedsiębiorstwach przemysłowych.

Techniczne i gospodarcze popieranie produkcji przemysłowej.

Utrzymywanie w przeglądzie postępów w dziedzinie technicznej.

Techniczne popieranie przemysłu wraz z wszystkimi sprawami urzędu dla popierania przemysłu i zakładów dla popierania przemysłu, wykłady i kursy dla przemysłowców, przedsiębiorstwa wzorowe, wystawy pomocniczych środków pracy w drobnym przemyśle, wystawy prac uczniów, informacje techniczne dla przemysłu drobnego.

Zarządzenia organizacyjne i popieranie kredytu dla drobnego przemysłu, współdziałanie w utworzeniu i działalności centralnej kasy dla stowarzyszeń, współdziałanie w ustalaniu zasad pracy przemysłowej w zakładach karnych, gospodarcze popieranie przemysłu domowego.

Współdziałanie przy ustawodawstwie i administracji co do zorganizowania stowarzyszeń przemysłowych, tudzież współdziałanie w sprawach, dotyczących egzaminów majsterskich.

Wykaz pracy ze strony stowarzyszeń. Popieranie humanitarnych, gospodarczych i dotyczących wykształcenia spraw stowarzyszeń przemysłowych i ich związków; organizacja i popieranie stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych dla produkcji przemysłowej, sprowadzania i odbytu; używanie instruktorów stowarzyszeń do tych celów, współdziałanie przy ich ustanawianiu i określaniu ich zakresu działania, dopóki nie będą utworzone osobne organy dla celów wyżej podanych.

Dydaktyczne popieranie przemysłowego wytwarzania towarów.

Szkolnictwo przemysłowe (ustawodawstwo i administracja co do wszystkich kategorii przemysłowych zakładów naukowych i żeńskich szkół zawodowych; dalej przemysłowa nauka wędrowna; muzea przemysłowe).

Popieranie spieniężania towarów.

Popieranie odbytu w drobnym przemyśle.

Dostawy ze strony drobnego przemysłu.

Wystawy: sprawy ogólne, wystawy rzemieślnicze i przemysłowe.

Popieranie ruchu przejezdnych.

Środki dla ściągnięcia przejezdnych; popieranie organizacji prywatnych, mających na celu podniesienie ruchu przejezdnych; popieranie spraw dotyczących hoteli, umieszczenia przejezdnych i komunikacji (zwłaszcza zapomocą samochodów); wyszukiwanie nowych obszarów godnych zwiedzania; ochrona charakterystycznych miejscowości i piękności natury; popieranie przemysłu, zajmującego się wyrobem artykułów dla przejezdnych.

(Zarządzenia w dziedzinie kolejnictwa celem poparcia ruchu przejezdnych pozostawione są i nadal Ministerstwu kolei żelaznych [§ 1 statutu organizacyjnego dla państwowego zarządu kolei żelaznych].)

125.**Rozporządzenie Ministerstwa robót publicznych z dnia 6. lipca 1908.,****dotyczące umundurowania urzędników państwowych, należących do wydziału tego Ministerstwa.**

Na zasadzie Najwyższego upoważnienia z dnia 27. czerwca 1908. przepisuje się, uzupełniając

§ 5. przepisu o umundurowaniu c. k. urzędników państwowych, wydanego rozporządzeniem pełnego Ministerstwa z dnia 20 października 1889., Dz. u. p. Nr. 176., barwę zwaną „Tegetthoffblau“ jako barwę kołnierzy mundurów i wyłogów rękawów, względnie wypustek mundurów i znamion na kołnierzach płaszczy urzędników państwowych, należących do wydziału Ministerstwa robót publicznych.

Gessmann wtr.